

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/6492
6.K.72

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 516
Konu :Yazılı Soru Önergesi

4 NISAN 2009

05178

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :** a) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 27.01.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6492-11061/23316 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 30.01.2009 tarih ve B.02.0. KKG.0.12/106-118-23/434 sayılı yazısı.

Batman Milletvekili Sayın Ayla AKAT ATA'nın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/6492 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

**BATMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN AYLAK AKAT ATA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6492)**

Soru 1 :

Türkiye'nin petrol rezervlerinin büyük bir kısmı Batman ve civarında yer alan petrol kuyularında bulunmaktadır. Ancak bu zenginliğin, istatistiklere göre büyük bir bölümü yoksulluk ve hatta açlık sınırının altında bulunan Batman halkının istihdamında olumlu bir etkisi olmamaktadır. Diğer bölgelerde yapılan maden çalışmalarında bölge halkına bir ayrıcalık verilirken, TPAO'nun işçi alımlarında Batman halkına öncelik verilmemektedir. Alınan işçilerin büyük bölümü ise bölge dışından istihdam edilmekte ve bu işçiler aldıkları düşük ücret ile hayatlarını idame ettirememekte ve kısa süre zarfında istifa etmektedirler. Bu istifaların sonucunda kadrolar boş kalmaktadır.

TPAO'nun Ankara, Adıyaman, Batman ve Trakya'daki iş yerlerinde yıllarca çalışarak işlerinde uzmanlaşmış, 52 yaş ve üstü emekliliğini hak eden işçiler apar topar emekli-ettirilip TPAO'nun yan bir kuruluşu olan TPIC'ta taşeron işçisi olarak yeniden işe alınmakta ve bunun doğal sonucu olarak da daha evvel aldıkları ücretten daha aşağı ücretle yine aynı işte çalıştırılmaktadır. İş akdi feshedilen işçilerin açtığı iade davalarında, yargı tarafından işe iade kararları verilmesine rağmen, işçilere işbaşı yaptırılmamaktadır. TPAO'da işe başlatılan insanların çoğu petrolcülük sektörüne yabancı olduklarından dolayı iş kazalarında da hızlı artışlar yaşanmıştır.

Bu çerçevede konuyla ilgili olarak;

- TPAO tarafından yapılan işçi alımlarında nelere dikkat edilmektedir? Kaç tane Batmanlı işçi alınmıştır, alınan işçilerin ne kadarı Bölge dışındandır?

Cevap 1 :

Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlüğü (TPAO) tarafından yapılan işçi alımları; Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının Genel Yatırım ve Finansman Programları çerçevesinde, bir önceki yıl ayrılan personelin %10'u ile ilave personel alımı kapsamında, Bakanlığım, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığı'ndan alınan açıktan atama izni sonrasında, "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına İlk Defa İşçi Olarak Alınacaklar Hakkında Uygulanacak Sınav Yönetmeliği" hükümleri uyarınca, Türkiye İş Kurumu tarafından gönderilen listelerde isimleri yer alan adaylar arasından seçilmektedir. 09.02.2009 tarihi itibarıyla doğum yeri Batman ve ilçeleri olan TPAO Genel Müdürlüğü personel sayısı 890 olup bu sayı da TPAO Genel Müdürlüğünde çalışmakta olan personelin yaklaşık %20'sine tekabül etmektedir.

Soru 2 :

Bölge dışından istihdam edilenlerin düşük ücretler nedeniyle istifaları sonucu boş kalan kadrolar için TPAO nasıl bir çalışma yapmaktadır? Bu noktada boşalan kadrolar için yerli istihdam düşünülmekte midir?

Cevap 2 :

Sınavda başarılı olmaları neticesinde işe başlatılanlardan, istifa görevlerinden ayrılanların yerine, 2008 yılına kadar eleman alımı yapılamamaktaydı. Ancak 2008 ve 2009 yıllarına ait Genel Yatırım ve Finansman Programlarında, "2007 veya 2008 yıllarında, açıktan ilk defa alınan

personelin ölüm veya istifa sebebiyle bir yıl içinde teşebbüsten ayrılması halinde teşebbüsün bu personel yerine yeni bir personel alma hakkının saklı olduğu” hüküm altına alınmıştır. Bu nedenle 2008 yılından itibaren, yukarıda belirtilen nedenlerle ayrılanların yerine, yukarıda belirtilen prosedür çerçevesinde yeni eleman talebi söz konusu olabilmektedir.

Personel istihdamı açısından TPAO Genel Müdürlüğü “Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına İlk Defa İşçi Olarak Alınacaklar Hakkında Uygulanacak Sınav Yönetmeliği”ne tabi olduğundan bu kuruluştaki mahalli personel istihdamı söz konusu olamamaktadır.

Soru 3 :

Yasal mevzuatımız gereği, zorla emeklilik mümkün olmadığı halde TPAO'nun bu hukuka aykırı uygulaması karşısında ilgili Bakanlıklar tarafından yapılan bir çalışma var mıdır? Bu çerçevede şuana kadar kaç kişi emekli ettirilmiştir? Yine kaç kişi TPIC'te taşeron işçi olarak çalıştırılmaktadır? TPIC'ta taşeron işçi olarak çalıştırılan işçilerin çalışma koşulları nelerdir?

Cevap 3 :

TPAO Genel Müdürlüğü tarafından, çalışanların zorla emekli edilmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Kamu teşebbüslerinin Genel Yatırım ve Finansman Programları ile uygulanan ekonomik politikalar ve program hedefleri doğrultusunda, üretim faaliyetlerinde verimliliği artırıcı ve maliyetleri düşürücü tasarruf önlemleri uygulamakla ve rasyonel bir istihdam politikası izlemekle yükümlü kılınması nedeniyle, Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan emekli aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlardan;

2003-2008 yılları arasında ve 52 yaşını doldurmuş kapsam içi personelden toplam 964 kişinin iş akitleri re'sen feshedilmiştir.

2009 yılından itibaren ise 55 yaşını doldurmuş olanların iş sözleşmeleri re'sen feshedilmektedir.

TPIC tarafından yürütülen Sondaj, Workover, Log ve Wireline, Çimentolama ve benzeri petrol ve gaz sahaları servis hizmetlerinde görev alacak olan personelin tedariki için Kamu İhale Kanunu hükümleri uyarınca ihale yapılmaktadır. İş üstlenen yüklenici de sözleşme kapsamında istenilen görev ünvanlarına istinaden personel temin etmekte olup, bu personelin TPIC personeli olarak nitelendirilmesi mümkün değildir. Yüklenici tarafından personel temin edilirken yapılan işin teknik ve uzmanlık gerektirir nitelikte olması sebebi ile ülkemizde uzun yıllardan bu yana petrol sektöründe faaliyet gösteren ve ana kuruluşumuz TPAO Genel Müdürlüğünden emekli personellerin yüklenicilerce tercih edilmesi işin yürütülmesi bakımından olağan bir durumdur. Bununla birlikte yüklenici tarafından temin edilen personelin büyük bir çoğunluğunu da TPAO Genel Müdürlüğünden emekli olmayan personel oluşturmaktadır.

Soru 4 :

İş akitleri tek yanlı olarak feshedilen işçiler açtıkları davaları kazanmış olmalarına rağmen işe başlatılmama gerekçeleri nedir?

Cevap 4 :

İş sözleşmeleri feshedilen ve açtıkları davaları kazanan işçilerin, tekrar işe başlatılacaklarına ilişkin her hangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Söz konusu davaları kazanan ve işe başlatılmayan işçilere; mahkeme kararları dikkate alınarak, tazminat ve diğer tüm alacakları, TPAO Genel Müdürlüğü tarafından peşin olarak ödenmektedir.

Soru 5 :

TPAO'da çalışanların ne kadarı petrolcölük sektörü konusunda bilgi ve deneyime sahiptir? Son 6 yıl içinde kaç tane iş kazası meydana gelmiştir? Yaşanan iş kazaları sonucu kaç işçi yaşamını yitirmiş ve sakat kalmıştır?

Cevap 5 :

TPAO Genel Müdürlüğü teknik birimlerinde çalışan tüm personel petrol sektörü konusunda bilgi ve deneyime sahiptir.

2003-2009 yılları arasında TPAO Genel Müdürlüğünde "Gün Kayıplı İş Kazası Sayısı" 333 olup iş kazası sonucu yaşamını yitirmiş 1 personel bulunmaktadır.

Soru 6 :

Yine Bölge halkının bu yatırımda yer alacak nitelikli çalışan olabilmeleri için Batman Üniversitesi kapsamında veya başka bir eğitim kurulu aracılığıyla yapılan eğitim programları bulunmakta mıdır? İşsizlik problemine bir çözüm olarak böyle bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?

Cevap 6 :

TPAO Genel Müdürlüğünün Batman Üniversitesi kapsamında veya başka bir eğitim kurulu aracılığıyla yapılan eğitim programları bulunmamaktadır. Ülkemizdeki Üniversitelerde eğitim programlarının açılmasından Yüksek Öğretim Kurulu ve ilgili Üniversiteler sorumludur.

Soru 7 :

Yılın altı ayı çalışıp geriye kalan altı ay boyunca işsiz kalan çalışanlar, ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Bu durumda Batman Bölge Müdürlüğü bünyesinde 81 işçi bulunmaktadır. İşçilerin mağduriyetini gidermek için bir çalışma yapılmakta mıdır?

Cevap 7 :

"5620 sayılı "Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" uyarınca, gerekli şartları taşımadıklarından daimi kadrolarımıza aktarılamayan geçici işçiler, bir takvim yılında 6 aydan az olmak üzere çalıştırılmaya devam edilmektedir. Bu kapsamda, Batman Bölge Müdürlüğünde yılda 5 ay, 29 gün süreyle istihdam edilen 82 geçici işçinin hizmetlerine tüm yıl boyunca ihtiyaç duyulduğundan, TPAO Genel Müdürlüğünce 2009 yılı açıktan atama kontenjanına ilave olarak sürekli işçi kadrolarına geçirilmeleri konusunda ilgili kamu kurumları nezdinde resmi girişimde bulunulmuş ancak henüz sonuç alınamamıştır.

Soru 8 :

TPAO Genel Müdürlüğü tarafından 2007'de yapılan bir açıklamada, petrol üretiminin 100 bin varili aşması halinde, işçilere petrol ikramiyesi adı altında iki maaş verileceğini belirtilmiştir. TPAO Genel Müdürü Mehmet Uysal, TPAO'nun 2007 yılında tarihinde ilk kez bir rekora imza atarak 100 bin varilin üzerinde üretim yaptığını açıklamıştır. Bu açıklamalar doğrultusunda işçilere ödeme yapılmış mıdır?

Cevap 8 :

TPAO Genel Müdürlüğünce bu ad altında işçilere herhangi bir ödeme yapılmamıştır.